

104068 - 08.141/172/173/174

ADVIES IN DE ZAAK VAN:

de heer en mevrouw A te Bennekom, ouders van B , een voormalige leerlinge van regionale scholengemeenschap C te D (hierna: klagers),
-tegen-

- de heer E, locatiedirecteur C ;
- de heer F, lid van de centrale directie C ;
- de heer G, voorzitter centrale directie C ;
- de heer H, voorzitter van het bevoegd gezag van C te D (hierna tezamen: verweerders).

De klacht

Bij klaagschrift van 22 september 2008 hebben klagers op grond van de klachtenregeling van de betrokken school bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) een klacht tegen verweerders ingediend met de volgende inhoud:

De heer en mevrouw A klagen erover dat:

- de heer E, locatiedirecteur, heeft geschermd met een klagers niet bekende afspraak dat zij geen rechtstreeks contact met docenten zouden onderhouden;
- de locatiedirecteur hen niet heeft toegestaan een ouderavond en de diploma-uitreiking van hun dochter bij te wonen;
- de heer E ook overigens niet conform de op 10 december 2007 vastgelegde regeling heeft gehandeld, zoals is geïllustreerd in het klaagschrift (LKC 08.141);
- de heer F, lid van de centrale directie, een onzorgvuldige procedure heeft gevolgd bij het opleggen van een contact- en toegangsverbod (geen hoor en wederhoor, onjuiste motivering, uitkomst klachtenprocedure niet afgewacht) (LKC 08.172);
- de heer G, voorzitter van de centrale directie, de aan het bevoegd gezag gerichte brief over het toegangsverbod zelf heeft afgehandeld, onduidelijkheid heeft laten ontstaan over de status van het contact- en toegangsverbod en vragen van klagers niet per brief heeft beantwoord (LKC 08.173);
- de heer H, voorzitter van het bevoegd gezag, aan het bevoegd gezag gerichte brieven over het handelen van de centrale directie, laat afhandelen door de centrale directie zelf (LKC 08.174).

Verweerders hebben de klacht gemotiveerd weersproken.

Overwegingen van de Commissie

Ter zitting heeft de gemachtigde van verweerder niet weersproken dat verweerder in zijn brief van 29 november 2007 heeft geschreven: "Ik wijs u erop dat ik als locatiedirecteur uw enige contactpersoon c.q. gesprekspartner ben".

Naar het oordeel van de Commissie kan dit niet anders worden uitgelegd dan dat klagers slechts met verweerder E contact mochten hebben. Nu verweerder in zowel zijn verweerschrift als ter zitting heeft aangegeven dat hij op 29 november niet de enige, maar de eerste contactpersoon was, moet worden geoordeeld dat de formulering in de brief van 29 november 2007 onzorgvuldig is geweest. Immers in de brief wordt niet gesproken over eerste, maar over enige contactpersoon. In die zin is dit klachtonderdeel gegrond.

Eerst bij de brief van 10 december 2009 is aan klagers een contact- en toegangsregeling opgelegd, waarin onder meer werd bepaald dat verweerder E de enige contactpersoon voor klagers was en dat zij alleen met zijn toestemming het schoolgebouw mochten betreden.

Met betrekking tot deze regeling overweegt de Commissie dat een dergelijke regeling, in de praktijk neerkomende op een toegangs- en contactverbod, een verstrekkend besluit is. Bij een dergelijk besluit met ingrijpende gevolgen is een zeer zorgvuldige en feitelijke onderbouwing vereist en dienen ouders alvorens een dergelijk besluit wordt opgelegd, behoudens de noodzaak een dergelijke maatregel met spoed op te leggen, te worden gehoord.

De Commissie stelt vast dat in het besluit slechts in algemene bewoordingen wordt aangegeven dat contact van klagers met medewerkers van de school een grote impact heeft "namelijk gevoelens van intimidatie en bedreiging." Op welke medewerkers dit betrekking heeft en welke gedragingen tot de genoemde gevoelens hebben geleid, wordt in het besluit niet aangegeven. Klagers kunnen zich dan ook niet adequaat daartegen verdedigen. Verweerder heeft aangegeven dat er redenen waren om zo vaag en algemeen te blijven, maar de Commissie acht dit, gezien de effecten van de regeling, onvoldoende om een dergelijk vergaande maatregel te kunnen dragen. Evenmin zijn klagers gehoord voorafgaande aan de vaststelling van de toegangs- en contactregeling.

Naar het oordeel van de Commissie hoort een contact- en toegangsverbod in de regel in tijd begrensd te zijn en dient in de tussenliggende periode gezocht te worden naar een oplossing van de problemen. Dat is hier niet gebeurd, waardoor het verbod formeel nog steeds van kracht is. Ten slotte is de regeling niet vastgesteld door het juiste orgaan. Verweerder F heeft het ondertekend namens de centrale directie en de locatiedirecteur, terwijl het besluit - zoals de gemachtigde van verweerder ter zitting heeft erkend - genomen had moeten zijn namens het bevoegd gezag.

De klacht over de onzorgvuldige totstandkoming van de contact- en toegangsregeling is gegrond.

Met betrekking tot de gebeurtenissen rond de ouderavond overweegt de Commissie het volgende. Nadat klagers toestemming hadden gevraagd om de ouderavond te bezoeken, had op grond van de regeling verweerder E dienen te beslissen of hij toestemming zou verlenen. Immers, klagers mochten zonder voorafgaande toestemming van de locatiedirecteur het gebouw niet betreden. Dit maakt dat er geen sprake was van een absoluut toegangsverbod. Verweerder kon toestemming verlenen. Het is onjuist geweest de afwijzing tegenover klagers slechts te onderbouwen met een verwijzing naar het besluit van het bestuur dat hen de toegang tot de school is ontzegd.

Verweerder E diende een eigen, inhoudelijke afweging te maken.

Vast is komen te staan dat er is gesproken over het bijwonen van de diploma-uitreiking van de dochter van klagers. Geconstateerd moet worden dat, hoewel verweerders hier geen bezwaar tegen hadden, zij dit niet schriftelijk of mondeling aan klagers hebben meegedeeld. Het ware zorgvuldig geweest om klagers dit, conform het in de contactregeling vastgelegde beleid, schriftelijk mee te delen. Het had verweerders gepast om hierin proactief te handelen en de bekendmaking van hun beslissing niet af te laten hangen van een expliciet signaal van klagers of zij bij de diploma-uitreiking aanwezig wilden zijn.

Verweerder E heeft klagers, ondanks hun herhaalde verzoek, niet de verslagen verstrekt van de gesprekken die hij als contactpersoon met klagers heeft gevoerd over onder andere de vorderingen van hun dochter. De Commissie heeft in eerdere adviezen al uitgesproken dat een school belangrijke gesprekken en afspraken met ouders dient vast te leggen en ter beschikking aan de ouders dient te stellen. In dit geval heeft de school van gesprekken die klagers met verweerder E hebben gevoerd wel verslagen gemaakt, maar hiervan geen afschriften aan klagers verstrekt. De Commissie acht dit onzorgvuldig. De communicatiemogelijkheden waren door de contact- en toegangsregeling erg beperkt en de verhoudingen stonden onder spanning. Juist in een dergelijke situatie is het van belang geen misverstand te laten ontstaan over gemaakte afspraken en de begeleiding en vorderingen van een leerling en verslagen hiervan te delen. De Commissie stelt vast dat de voorzitter van het bevoegd gezag met verweerder G heeft afgesproken dat deze als voorzitter van de centrale directie de klacht over het toegangsverbod zou afhandelen. Niet ter discussie staat dat een bevoegd gezag kan besluiten een bij het bevoegd gezag ingediende klacht namens hem door de (voorzitter van de) centrale directie te laten afhandelen. Indien het bevoegd gezag een dergelijk besluit neemt, is dat de voorzitter van de

centrale directie niet aan te rekenen. Op dat punt is de klacht tegen de voorzitter van de directie dan ook ongegrond.

De Commissie overweegt dat verweerder G in zijn communicatie met klagers over de contact- en toegangsregeling verschillende begrippen heeft gebruikt als klacht, bezwaar, wettelijke voorschriften en bestuursbesluit. De klacht dat verweerder onduidelijkheid heeft laten bestaan over de status van de regeling is daarom gegrond.

Het klachtonderdeel dat de school, dus ook verweerder G, niet heeft willen aangeven welke medewerkers zich bedreigd en geïntimideerd voelden heeft de Commissie bij haar overweging over de opgelegde contact- en toegangsregeling al behandeld en gegrond verklaard.

Zoals hierboven reeds overwogen heeft (de voorzitter van) het bevoegd gezag de vrijheid te beslissen de afhandeling van een klacht te mandateren aan de centrale directie. Het bevoegd gezag had een andere keuze kunnen maken, maar dat is een beleidsvrijheid waar de Commissie niet in treedt. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht met betrekking tot onzorgvuldig handelen van verweerders E en F gegrond is.

De klacht tegen verweerder G is gedeeltelijk gegrond.

De klacht tegen verweerder H is ongegrond.

Ambtshalve aanbeveling

De Commissie heeft ter zitting enige tijd stilgestaan bij de rol van de verschillende vertrouwenspersonen in het kader van de klachten van klagers en hun pogingen een neutrale persoon te vinden die eventueel zou kunnen bemiddelen in hun conflict over de contact- en toegangsregeling.

De school kent een interne vertrouwenspersoon, die aanspreekpunt is bij klachten over tal van onderwerpen. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon die blijkens de overgelegde correspondentie slechts een rol heeft bij klachten die te maken hebben met systematisch machtsmisbruik als seksuele intimidatie, pesten, discriminatie en geweld.

Het staat een bevoegd gezag uiteraard vrij een onderscheid te maken tussen het werkgebied van de interne en de externe vertrouwenspersoon. Dan moet er echter wel een dusdanig vormgegeven regeling zijn dat potentiële klagers bij één van de twee terecht kunnen en belanghebbenden hiervan ook op de hoogte zijn. De Commissie heeft het bovenstaande onderscheid in de Schoolgids 2008 - 2009 niet beschreven zien staan.

In dit geval zou de interne vertrouwenspersoon de geëigende vertrouwenspersoon zijn. Vanwege de beperkte rol van de externe vertrouwenspersoon, zou de interne vertrouwenspersoon in beginsel niet een afweging kunnen maken of zij in concrete situaties wenst op te treden als vertrouwenspersoon. De Commissie kan billijken dat de interne vertrouwenspersoon vanwege haar rol van mentor van de dochter van klagers, in dit geval heeft aangegeven niet neutraal te kunnen zijn. Voor dergelijke gevallen dient dan wel een vangnet te bestaan waardoor belanghebbenden niet verstoken blijven van een vertrouwenspersoon. De huidige klachtenregeling biedt, mede gezien de weigering van de externe vertrouwenspersoon in dit geval als vertrouwenspersoon te willen optreden, deze mogelijkheid niet.

De Commissie heeft geconstateerd dat de interne vertrouwenspersoon in een brief aan klagers heeft gesteld dat zij zelf afweegt wat zij als betrouwbaar wenst te beschouwen en zelf beoordeelt met wie zij over wat spreekt. De Commissie wijst erop dat als dit een taakopvatting van de vertrouwenspersoon is, dit niet lijkt te stroken met de passage in de schoolgids 2008/2009 VMBO, waarin over de interne vertrouwenspersoon staat: "De leerling kan de vertrouwenspersoon letterlijk volledig in vertrouwen nemen. Uitsluitend na toestemming van de leerling worden zijn zaken met derden besproken."

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van scholengemeenschap C aan de rol en positie van de interne en externe vertrouwenspersoon in het kader van de klachtenregeling te evalueren. De

Commissie adviseert het bevoegd gezag om daarbij gebruik te maken van de bij het Project Preventie Seksuele Intimidatie (PPSI) te Utrecht aanwezige kennis ter zake het functioneren van vertrouwenspersonen.

Utrecht, 17 april 2009

mr. R. van de Water, voorzitter, drs. J. van Velzen, secretaris